

РЕЦЕНЗИЯ

По конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“ по научна специалност „Фуражно производство, Ливадарство“ от професионално направление 6.1. Растениевъдство, обявен от Институт по планинско животновъдство и земеделие, гр. Троян.

Конкурсът за „Професор“ е обявен в ДВ Бр.38 от 12.05.2017 г.

Рецензент: проф. д-р Димитър Христов Павлов, област на висше образование 6.0., професионално направление 6.1. Растениевъдство, специалност Фуражно производство, Ливадарство, назначен за член на научното жури със Заповед № НП – 07- 47/20.07.2017 г. на председателя на ССА, София.

Участник в конкурса: На обявеният от ИПЖЗ, гр- Троян в ДВ Бр.38 от 12.05.2017 г., конкурс за академична длъжност „Професор“ по научна специалност „Фуражно производство, Ливадарство“ се е явил един кандидат-Доц. д-р **Димитър Митев**, отдел “Планински тревни асоциации и поддържане на биологичното им разнообразие“. Кандидатът е представил всички необходими документи. Спазени са всички срокове, изискващи се по процедурата съгласно ППЗРАССА.

1.Кратко представяне на кандидата по конкурса.

Кандидатът в конкурса за заемане на академична длъжност “Професор” по научна специалност „Фуражно производство, Ливадарство“, от професионално направление 6.1. „Растениевъдство“, доц. д-р Димитър Митев, е роден на 11.05.1954 г., гр. Левски, област Плевен. През 1979 г е завършил Висше образование, във ВСИ, гр. Пловдив, Факултет Агрономство, специалност Полевъдство. През 1982 е назначен като научен сътрудник в ИПЖЗ, гр. Троян. През 1997 г. защитава дисертация за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“, на тема “Проучване върху някои биологични особености на червената власатка“. От 1999 г. е получил академична длъжност „Старши научен сътрудник втора степен” („Доцент“) по научната специалност ш. 04.01.20. „Фуражно производство, Ливадарство”.

Кандидатът има общо 39 г. трудов стаж, от които 35 г. като научен работник. Развива активна научноизследователска и публикационна дейност в областта на Фуражното производство и ливадарството. Кандидатът е преминал през всички необходими етапи на научно развитие изискващи се при кандидатстване за академична длъжност „Професор“, съгласно ППЗРАСРБ.

2. Научно изследователска и публикационна дейност.

Той е активен научен работник и провежда интензивна научно изследователска дейност. По конкурса представя общо 115 труда. Във връзка с конкурсът за академичната длъжност „доцент” са представени общо 47 бр. научни трудове, от които 3 бр. във връзка със защитата на дисертация за ОНС „Доктор“. Във връзка с конкурсът за избор на академична длъжност „професор” са представени 68 бр. публикации.

От представените 68 публикации, 3 бр. са в списания с импакт-фактор, 34 бр. са в реферирани чуждестранни и международни научни списания, 7 бр. (10,3%) са в реферирани български списания. Общо в чуждестранни и международни научни списания са публикувани 37 бр. (54,4%). Останалите 24 публикации (35,3%) са в сборници от научни форуми, от които 2 бр. са в чуждестранни научни форуми, 7 бр. са в сборници от международни научни симпозиуми в България и останалите 15 бр. са в сборници от национални конференции с международно участие.

Статиите са публикувани в реферирани и индексирани международни и национални списания: - *Biotechnology in Animal Husbandry*; *Agricultural Science*; *Banat's Journal of Biotechnology*; *Global Journals GJSFR*; *Journal of Balkan ecology*; *Agricultural Science and Technology*; *Field Crops Studies*; *Journal of Mountain Agricultural on the Balkans*; Растениевъдни науки, Животновъдни науки, Селскостопанска наука.

Статиите в сборници са от научни форуми: 5-Th Ecological Conference, Banska Bistrica, Slovakia; Proceedings of the International Symposium of the EGF, Thessaloniki, Greece; Сборник на Съюз на учените в България клон Стара Загора; Балканска научно-практическа конференция, „Природният потенциал и устойчивото развитие на планинските райони”, Враца; Международен симпозиум „Екология – устойчиво развитие, Враца; Научни трудове, СУБ, Пловдив; Международна научна конференция „Екология и здраве”; Международна научна конференция „Растителният генофонд – основа на съвременното земеделие”, Садово; Международен симпозиум „Екологични подходи при производство на безопасни храни”; Научна конференция с международно участие „80 години аграрна наука в Родопите”, Смолян; Национална конференция с международно участие, Биологични растениевъдство, животновъдство и храни”, ССА, Троян.

Повече от половината от публикациите – 37 бр. (54,4%) са написани на английски език (9 бр., 13,2%) и на английски и български език – 28 бр., 41,2%). Останалите статии са публикувани на български език.

В списания с импакт фактор са посочени 4 публикации, от които 2 бр. са с общ SJIF (Scientific Journal Impact Factor) 7,808, 1 бр. с JBR Impact Factor 5 – 0,667. Общо от трите статии импакт фактора (IF) е = 8.475. Към него трябва да се прибави 1 статия с Aptitude Flux (AF) -68.4%), ниво на обединен рейтинг

(6.8). Обединяването на резултатите за цитируемост и индексирание показва, че ако към SJIF и JBR IF=8,475, се прибави Aptitude Flux – 6.8 - IF e =15,275, които показва, че по този показател кандидата надхвърля значително изискваният се IF= 5.

От представените 68 броя научни публикации по конкурса за професор, 6 бр. са самостоятелни, на 34 бр кандидатът е първи автор, на 23 бр. е втори автор, трети и следващ автор е на 5 броя. Общо статиите самостоятелни, първи и втори автор са 63 бр (92,6 %). Това потвърждава активното участие на кандидата в планирането, провеждането на експериментите, анализът на резултатите, обнародването на получените резултати.

3.Основни направления в изследователската дейност на кандидата.

Изследователската дейност на кандидата е многоцелева и е насочена към изследването на комплекс от въпроси, свързани с растежа, развитието, изменчивостта на различни многогодишни житни и бобови култури, отглеждани самостоятелно и в смески, взаимоотношенията между видовете и факторите (биотични и абиотични), обуславящи тяхното развитие, генотипните и фенотипните им прояви, изменчивостта, адаптивността, конкурентноспособността и експресията им във времето и пространството, свързани с получаваната продуктивност, качество на продукцията, дълготрайност и максимална оползотворяемост във фуражното производство и ливадарството:

-изследване на продуктивността, качеството на биомасата и фуражния потенциал на различни многогодишни житни и бобови ливадни тревни видове, отглеждани самостоятелно и в смески;

-установяване на специфичните морфологични и физиологични характеристики, особености в динамиката на растежа и развитието при многогодишни житни и бобови тревни култури;

-изследване на екологичната пластичност, устойчивост и приспособимост на многогодишни житни и бобови тревни видове при различни почвени и климатични условия при самостоятелно и смесено отглеждане;

-изследване на поведението, конкурентноспособността, изменчивостта и дълготрайността на тревостои от многогодишни житни и бобови култури и реакцията им към различни условия на отглеждане - почвени, климатични, релефни;

-сравнително изпитване на местни екотипове, видове, сортове и популации форми многогодишни житни и бобови тревни видове и установяване на пригодност за отглеждане в планински условия;

-селекционирани на местни и чужди образци и произходи многогодишни житни тревни видове;

-създаване на нови сортове многогодишни житни култури с повишени продуктивни, качествени характеристики, подобрена екологична пластичност и устойчивост като подходящи компоненти за планински тревни асоциации;

-рекултивация на естествени тревни асоциации, борба с плевелната растителност, подобряване на хранителния режим, затревяване с тревни смеси, повишаване на продуктивността и повишаване на икономическата ефективност от използването на естествените ливади и пасища в планинската зона.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Научно изследователската дейност е посветена на морфологичните особености, агротехниката, селекцията и хорологията на многогодишни житни, бобови култури отглеждани самостоятелно и в смеси, в изкуствени и естествени тревни асоциации, при различни почвени и климатични условия.

Научни приноси:

Научните постижения са съществен принос в изясняване на специфични особености в растежа и развитието на многогодишните тревни фуражни видове, взаимоотношенията между компонентите при смесено отглеждане, взаимовръзката и зависимостта им с факторите на околната среда при различни местообитания:

- 1.Разработване на теоретико-методологични и екологични въпроси и проблеми свързани с поведението на растителни видове, взаимовръзката им с почвените, климатичните, релефните и космически фактори и влиянието им върху продуктивността, състава и качеството на получаваната биомаса.

- 2.Разясняването на основни проблеми свързани с конкурентноспособността при многогодишните тревни видове, алелопатичната активност, агресивност, изменчивост и поведение при самостоятелно и смесено отглеждане.

- 3.Установяване на ценотичната сила, активност и доминантност на многогодишните житни и бобови ливадни видове като основни структурни елементи на фитоценозите и инградиенти на екосистемите.

- 4.Установяване на фактори влияещи върху дълготрайността на многогодишни тревни асоциации, специфичното влияние на видовете участващи във фитоценозите, разположението, инвазията, саморазпространението и саморегулирането им във времето и пространството.

- 5.Установяването на зависимост между конкуренцията и дълготрайността при потомствата, на култури отгледани в условия на конкуренция, които създават по-дълготрайни тревостои в сравнение с тези на други отгледани в самостоятелни посеви.

- 6.Разкриването на цикличност в определена последователност на продуктивността, ботаническият състав и експресията на тревостоите през

различните периоди от развитието им, свързана с биоцирковните цикли и енергоинформационните системи.

- 7.Разработване на хипотези за ролята на тревните видове в процеса на конверсия на енергията от слънчева в химическа и биологическа, връзката им с абиотичните и биотични фактори и ролята им за решаване на проблемите на човечеството.

- 8. Селекционирани на нови високопродуктивни, устойчиви и високачествени сортове от различни тревни видове и разпространението им в практиката: сорт тръстиковидна власатка „Елена”, сорт ливадна тимотейка „Троян”. Кандидат сорт червена власатка, ливадна метлица и синьохибридна люцерна.

- 9.Разкриване на теоретични предпоставки за разработването на диференцирани модели за поведението на многогодишните тревни култури и тревостоите, подбор на компоненти при съставяне на тревни смеси за различни видове фитоценози, съобразени с конкретните екологични условия в планинските зони.

Научно приложни приноси:

1.Усъвършенстване на технологиите за отглеждане на многогодишните житни и бобови култури при създаване на смесени тревостои и прилагане на отделно засяване на житните видове през есента и покровно засяване на бобовите култури в житните посеви през пролетта;

2.Правилен избор на почвен тип, склон и надморска височина при отглеждане на многогодишните култури съобразно специфичните им изисквания за получаване на по-висока продуктивност и дълготрайност на тревостоите.

3.Прилагането на диференциран подход при избора на компоненти за създаването на тревни смеси на базата на тяхната ценотична сила, конкурентноспособност, агресивност и дълготрайност съобразена с конкретните почвени и климатични условия.

4. Предлагането на най-подходящи, структурообразуващи тревостоите компоненти с местен произход червена власатка, тръстиковидна власатка и звездан на базата на дългогодишни изследвания като най-подходящи за създаване на високо продуктивни и дълготрайни ливадно пасищни асоциации в планинските райони.

5.Усъвършенстване на технологиите за повърхностно подобряване на естествени тревни асоциации силно нападнати от орлова папрат, използване на консервационен подход при възстановяване на деградирани терени.

6.Разкриване на възможности за самовъзстановяване и самоочистване от нежелана плевелна растителност на тревостои с местен произход, при продължително регулирано използване.

5.Значимост на получените резултати, доказана с цитирания.

Във връзка с конкурса кандидатът е представил 34 цитирания. От тях в международни издания с импакт фактор са 13 цитирания (38,24%) с общ импакт фактор 11,551, в международни издания без импакт фактор - 12 броя (35,29) и в български издания - 9 броя (26,47%).

От съществено значение са цитиранията в *Annals of Botany* 85 (Supplement B): 31-35, 2000 doi:10.1006/anbo.1999.1083, available online, с реален Impact Factor=1.274; *Environmental Engineering and Management Journal*, IF=1.065; *Digest Journal of Nanomaterials and Biostructures* IF= 0.945; *Revista de chimie* IFThR= 0.81; *Biotechnology in Animal Husbandry* IF= 0.667; *Bothalia Journal* IF= 0.412.

6. Други дейности и научни постижения.

Кандидатът е участвал в 23 международни научни форуми:

-симпозиуми - Symposium of the EGF; „Екология – устойчиво развитие“; „Екологични подходи при производство на безопасни храни“.

-научни конференции- 5-Th Ecological Conference; „Природният потенциал и устойчивото развитие на планинските райони“; „Екология и здраве“; „Растителният генофонд – основа на съвременното земеделие“.

Участвал е активно в изпълнението на общо 21 броя научно изследователски проекти. От тях 7 проекти, финансирани от външни организации. Проектите са на основата на международно сътрудничество с водещи научни институции в Америка, Сърбия, Чехия, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

Участвал е в изпълнението на 14 броя проекти, финансирани от Селскостопанска Академия, като на 6 бр. е ръководител и в 8 бр. е участник,

Ръководител е на 54 задачи към проекти и е участвал в изпълнението на 17 задачи в другите проекти като член.

Проектите са свързани със: Селекция и създаване на сортове червена власатка и възможност за формиране чрез тях на устойчиво развиващи се ливадни асоциации; Проучване на наши местни популации и чуждестранни сортове ливадна тимотейка, ливадна метлица, тръстиковидна власатка, класник, гребенест житняк, синьохибридна и жълтохибридна люцерна, нахутовиден и сърповиден астрагалус; Създаване на нови сортове житни ливадни треви и възможност за формиране чрез тях на устойчиви развиващи се ливадни асоциации; Подходящи култури и нови технологични решения за ефективно използване на слабопродуктивни земи и повишаване на тяхното плодородие; Проучване агроекологичния потенциал на фуражни растителни съобщества за получаване на биологична продукция в планинските райони; Проучване и оптимизиране на биопродуктивните и стопански показатели на тревни фуражи в планинските райони.

Всички проекти и задачи са свързани с разрешаване на проблемите на фуражното производство и ливадарството, обогатяване на генофонда от

многогодишни житни и бобови култури, подобряване на естествените тревни асоциации и повишаване ефективността от използването им.

Освен изследователска, кандидатът развива и активна научно-приложна и внедрителска дейност.

От съществено значение са създадените нови сортове и кандидат сортове многогодишни житни и бобови култури, резултат от продължителните изпитвания на културите и успешната селекция. Ръководител е на колектив създал два сорта многогодишни житни треви: тръстиковидна власатка „Елена“, заповед № I-437/28.04.1993г и ливадна тимотейка сорт „Троян“, заповед № I-437/28.04.1993г. Ръководител е на колектив създал три кандидат сорта многогодишни култури: червена власатка; ливадна метлица; синьохибридна люцерна.

Много важно значение за оценката на кандидата има внедряването на резултатите от получените научни изследвания в производството и разпространението им в практиката. Кандидатът е участвал в патентоването на 2 изобретения: „Метод за биологична борба срещу орловата папрат“, № 43196; „Устройство за егречно торене на овощни култури“, № 60601“ и 1 полезен модел: „Тревна смеска за сенокосно използване върху сиви горски почви“, № 97250.

Потвърждение за активната внедрителска дейност са предложените 5 заявки за изобретения: „Метод за отглеждане на червена власатка за фураж при неполивни условия“; „Метод за вкореняване на зелени резници от люцерна под мъгла“; „Метод за повишаване на тревната продуктивност в площи силно заплевелени с орлова папрат, след изведена химическа борба с нея“; Метод за засяване и отглеждане на тръстиковидна власатка за фураж върху слабо заплевелени с орлова папрат почви; Метод за производство на тревен фураж върху площи силно заплевелени с орлова папрат, след изведена химическа борба с нея.

Предложенията са свързани с рекултивацията, подобряването на деградирани естествени тревостои и повишаването на продуктивността и ефективността от използването им.

Освен изследователска той развива и преподавателска дейност като лектор в Оперативна програма „ Развитие на човешките ресурси“ ,Рамкова програма „Е“, обучение по професия „Еколог“; специалност ”Екология и опазване на околната среда“, с възложител Агенция по заетостта.

Кандидатът развива и активна обществена дейност. Участвал е в научни организации и Експертни съвети: 1982 - 2016 г. член на научно-техническите съюзи Ловеч; 1982 г. - член на Българската Асоциация по фуражно производство и ливадарство; 2008 г. член Експертен съвет към ССА по „Едногодишни и многогодишни житни култури“, (Заповед №РД 121/10.09.08).

За периода 2004 - 2017 г. е изготвил 2 рецензии на технологии и 8 рецензии на научни статии за наши и чужди списания.

Цялостната научно изследователска и внедрителска дейност и получените резултати от научните изследвания са ценен принос към изучаване развитието на тревните видове, взаимоотношенията между тях в растителните съобщества, връзката им с факторите на околната среда, разпространението, продуктивността и дълготрайността им, както и усъвършенстване на основните звена от технологията за отглеждане и оползотворяване на многогодишни житни, бобови култури и създаване на висопродуктивни тревни асоциации при различни почвени и климатични условия.

Представените материали за участие в конкурса отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и ПРАССА, София. Кандидатът не е бил ръководител на докторант, но броят на научните публикации, цитиранията, импакт фактора на статиите и цитиранията, участието в научни проекти, патенти и създадените сортове надхвърлят в значителна степен необходимите изисквания за академичната длъжност „професор“.

Заклучение.

Имайки предвид иновативният подход при провеждането на научните изследвания, установените много ценни за науката и практика познания, свързани с поведението на многогодишните житни и бобови тревни видове, техните генотипни и фенотипни прояви, развитието и дълготрайността, цикличността в растежа и продуктивността, взаимоотношенията в тревните асоциации, разпространението и изменчивостта на фитоценозите, взаимовръзката им с факторите на околната среда, биоцирковите цикли и енергоинформационните системи и моделирането на процеса на диференцирано създаване на високоефективни ливадно пасищни тревостои, съобразени с конкретните екологични условия, приносите за развитието на фуражното производство и ливадарството, считам, че кандидата отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАССА.

Оценявайки „положително“ научно изследователската, публикационната и внедрителска дейност на кандидата, значимостта на познанията, свързани с поведението на растенията в тревните съобщества и взаимовръзката им с факторите на околната среда, предлагам на почитаемото Научно жури да гласува положително и да предложи на Научния съвет при ИПЖЗ, гр. Троян, доц. д-р Димитър Кръстев Митев да бъде избран за академична длъжност „Професор“ по научната специалност „Фуражно производство, Ливадарство“, в професионално направление 6.1. Растениевъдство, за нуждите на ИПЖЗ, гр. Троян, към ССА, тр. София.

29.08.2017 г.
Гр. Стара Загора

Подпис:.....
(Проф. д-р Д. Павлов)